

การศึกษาต้นทุนการปลูกกล้วยน้ำว้า ในเขตพื้นที่ ตำบลทรงธรรม
อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

The Study of Planting Cultivated Banana in the Area of Srong-tham Subdistrict,
Maeung District, Kamphaeng Phet

ศิริพร โสมคำภา¹ สรสวรรค์ แก้วมุกดา² ปวีณา สอนจันทร์³ ธัญญารัตน์ เมืองนาคนิ⁴ และ ศันสนีย์ ม่วงแท้⁵
Siriporn Somkhumpa¹, Saradsawan Kaewmookda², Paweena Sounjan³,
Thanyarat Muangnakin⁴ and Sansanee Muangthae⁵

¹ อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาการเงินและการธนาคาร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
^{2, 3, 4, 5} บธ.บ (การเงินและการธนาคาร) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสภาพทั่วไปการปลูกกล้วยน้ำว้าของเกษตรกร และต้นทุนการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เกษตรกรที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 5 คน ในส่วนของแบบสัมภาษณ์เป็นการเก็บข้อมูล มีค่าสถิติ ในการคำนวณ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบน อัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ย มูลค่าปัจจุบันสุทธิ จุดคุ้มทุน ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรที่ปลูกกล้วยน้ำว้าเพื่อจำหน่ายให้พ่อค้าคนกลางในจังหวัดกำแพงเพชร มีสภาพปัญหาในการปลูกกล้วยน้ำว้า ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านปริมาณน้ำ ส่งผลให้เกษตรกรมีต้นทุนในการดูแลกล้วยน้ำว้าสูงขึ้น ด้านผลตอบแทนในการปลูกกล้วยน้ำว้า พบว่า เกษตรกรมีสินทรัพย์เฉลี่ย 119,828 บาท มูลค่าที่ดินเฉลี่ย 112,000 บาท สินทรัพย์อื่นๆ เฉลี่ย 7,828 บาท มีรายได้ต่อปี 9,832.40 บาท จากการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 4.11% มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ -4025.60 บาท ซึ่งมีต้นทุนในการดูแลกล้วยน้ำว้าที่สูง จึงทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าติดลบ จุดคุ้มทุนเท่ากับ 253.51 กิโลกรัม ซึ่ง 1 ไร่ เกษตรกรจะปลูกกล้วยน้ำว้าได้ประมาณ 550 กิโลกรัมต่อไร่

คำสำคัญ: ต้นทุน / รายได้ / กล้วยน้ำว้า

Abstract

This research studied about the general condition of the agriculturists' planting cultivated banana and the cost of planting cultivated banana in Song-Tham Subdistrict, Mueang District, Kamphaeng Phet Province. There were 5 agriculturists in this study. Due to the interview form, correcting the information calculated by statistics which consisted of standard deviation, average return rate, net present value, and break-even point found that most of the problems of agriculturists who planted cultivated banana for selling to the middle man in Kamphaeng Phet had a water quantity problem which affected the higher cost to grow banana. The return of an investing cultivated banana found that agriculturists had an average of property at 119,828 bathes, an average of land value at 112,000 bathes, an average of other properties at 7,828 bathes, and an income per year at 9,832.40 bathes. After calculating, it showed that the average return rate was 4.11% and the net present value was -4,025.60 bathes. According to a high cost of growing the banana, it caused the net present value had a negative result. The break-even point was at 253.51 kilograms. 1 acre, agriculturist could plant cultivated about 550 kilograms.

Keywords: cost / income / cultivated banana

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กล้วยน้ำว้า (Cultivated banana) เป็นกล้วยพันธุ์หนึ่ง พัฒนามาจากลูกผสมระหว่างกล้วยป่ากับกล้วยตานี บริโภคกันอย่างแพร่หลาย ปลูกง่าย รสชาติดี (วิกิพีเดีย, 2561) กล้วยน้ำว้าเป็นพืชที่สามารถปลูกได้ทั่วไป จึงทำให้มีพื้นที่ปลูกกระจายอยู่ทั่วประเทศช่องทางการจำหน่ายมีทั้งผลสดและแปรรูป มีหลากหลายผลิตภัณฑ์มากกว่ากล้วยชนิดอื่นๆ เช่น กล้วยตาก กล้วยเบรคแตก กล้วยฉาบรสชาติต่างๆ ผลิตภัณฑ์จากกล้วยน้ำว้าสามารถส่งไปจำหน่ายทั้งในและ ต่างประเทศ (นางเบญจมาศ ศิลาอ้อย, 2549)

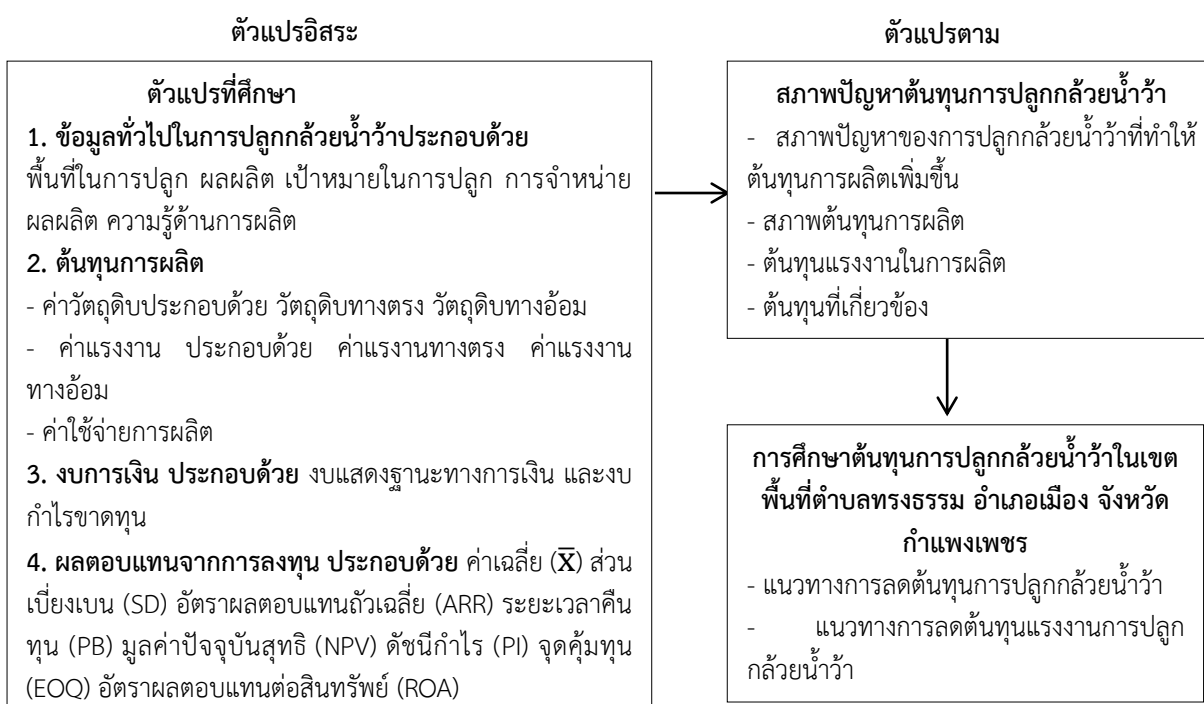
ทั้งนี้ กลุ่มเกษตรกรในตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ได้วิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ทำให้การปลูกกล้วยน้ำว้าของเกษตรกรนั้นสามารถให้ผลผลิตที่ดี มีรสชาติอร่อย โดยอาจเกิดด้วยสภาพภูมิอากาศและสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกกล้วยน้ำว้า อีกทั้งหน้าดินจะมีลักษณะโปร่ง สามารถระบายน้ำได้ดีน้ำไม่ขังทำให้มีความอุดมสมบูรณ์มาก เป็นธรรมชาติ ระบบน้ำก็ซึมซับได้ดี ทำให้มีน้ำมากเพียงพอตลอดปีทำให้กล้วยน้ำว้าที่เกษตรกรปลูกสามารถเจริญเติบโตได้ดีทั้งปี

จากข้อความข้างต้น คณะผู้จัดทำได้เห็นถึงความสำคัญของกล้วยที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตคนไทยมาอย่างยาวนาน สามารถสร้างอาชีพ รายได้ และประโยชน์อีกมากมายให้กับกลุ่มเกษตรกรที่ทำการปลูกกล้วยได้อย่างหลากหลาย เช่น ให้ประโยชน์ทางด้านโภชนาการ ให้สรรพคุณเป็นยารักษาโรคหรืออาการต่างๆ และประโยชน์ทางด้านรายได้ของกลุ่มเกษตรกร คณะผู้จัดทำจึงมีแนวคิดที่จะจัดทำโครงการนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้เห็นถึงประโยชน์ และคุณค่าของกล้วย และช่วยกันอนุรักษ์ไม่ให้กล้วยสูญหายไปจากวิถีชีวิตคนไทย จึงจัดทำโครงการในรูปแบบของอัตราผลตอบแทนการปลูกกล้วยน้ำว้า ในเขตพื้นที่ตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้ามาศึกษาหาความรู้และเผยแพร่เรื่องการปลูกกล้วยกับวิถีชีวิตของเกษตรกรผู้ทำการปลูกกล้วยน้ำว้าในตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปการปลูกกล้วยน้ำว้าของเกษตรกร ตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาต้นทุนการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการดำเนินงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาต้นทุนการปลูกกล้วยน้ำว้า ในเขตพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร ตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลจากสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยน้ำว้า ในตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เกษตรกรมีจำนวน 5 คน ซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกกล้วยน้ำว้า ในตำบลทรงธรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์ในการปลูกกล้วยน้ำว้า มากกว่า 5 ปีขึ้นไป เพราะกลุ่มตัวอย่างจะมีความเชี่ยวชาญในการปลูกกล้วยน้ำว้า การดูแลรักษา วัตถุประสงค์ที่ใช้ จำนวนเงินที่ใช้ในการเพาะปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว ที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน การวิจัยในครั้งนี้จึงเลือกเกษตรกรที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร ประกอบด้วย จำนวนสมาชิกในครอบครัว ประสบการณ์ในการปลูกกล้วยน้ำว้า พื้นที่ในการปลูกกล้วยน้ำว้า ผลผลิตกล้วยน้ำว้าที่ผ่านมา เป้าหมายในการปลูกกล้วยน้ำว้า จำหน่ายผลผลิตอย่างไรบ้าง และได้รับความรู้เรื่องการผลิตกล้วยน้ำว้าจากแหล่งความรู้ใด

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปในการผลิตกล้วยน้ำว้าของเกษตรกร ประกอบด้วย ด้านการเตรียมพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า ด้านการดูแลรักษาความเพียงพอกล้วยน้ำว้า และด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตกล้วยน้ำว้า

ตอนที่ 3 ต้นทุนการปลูกกล้วยน้ำว้า ประกอบด้วย พันธุ์กล้วยน้ำว้าที่ปลูก ค่าใช้จ่ายในการลงทุนผลิตกล้วยน้ำว้า รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตกล้วยน้ำว้า ค่าใช้จ่ายในการผลิต เงินลงทุนสุทธิ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อการการศึกษาด้านทุนการปลูกกล้วยน้ำว้า

ในการออกแบบเครื่องมือได้คำนวณดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการแบบสัมภาษณ์ด้วยค่า IOC พบได้ค่า IOC เท่ากับ 0.8352

การเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยน้ำว้า จำนวน 5 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากกลุ่มเกษตรกรแบบเจาะจง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับแบบสอบถามที่มีข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ และคำนวณหาอัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ย (ARR) ระยะเวลาคืนทุน (PB) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ดัชนีกำไร (PI) จุดคุ้มทุน (EOQ) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยน้ำว้า ส่วนใหญ่พบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 60 รองลงมาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 40 ระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 80 รองลงมามัธยมศึกษา/ปวช. ร้อยละ 20

2. สภาพปัญหาทั่วไปของการผลิตกล้วยน้ำว้าของเกษตรกร พบว่า ปริมาณน้ำที่เกษตรกรใช้ในการเตรียมพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้ามีระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.60 แหล่งน้ำที่ใช้ในการปลูกและดูแลมีปัญหในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.80 และปัญหาเกี่ยวกับศัตรูพืชมีปัญหในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.80 ประสบการณ์ในการปลูกกล้วยน้ำว้า ส่วนใหญ่พบว่า อยู่ในระหว่าง 1- 10 ปี ร้อยละ 80 รองลงมา 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 20 ผลผลิตกล้วยน้ำว้า พบว่าระหว่าง 1 – 500 กิโลกรัม ร้อยละ 40 ระหว่าง 501 – 1,000 กิโลกรัม ร้อยละ 40 และ 1,001 กิโลกรัมขึ้นไป ร้อยละ 20 วิธีจัดจำหน่ายผลผลิตส่วนใหญ่พบว่า ผู้ประกอบการแปรรูป ร้อยละ 20 รองลงมา พ่อค้าคนกลางภายในจังหวัดกำแพงเพชร ร้อยละ 80

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรที่ปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	3	60.00
หญิง	2	40.00
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	4	80.00
มัธยมศึกษา/ปวช.	1	20.00
วิธีจัดจำหน่ายผลผลิต		
จำหน่ายผู้ประกอบการแปรรูป	1	20.00
จำหน่ายพ่อค้าคนกลางภายในจังหวัด	4	80.00
แหล่งที่มาความรู้เกี่ยวกับการปลูกกล้วย		
ศึกษาด้วยตนเอง	5	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปการจำแนกตามเพศของเกษตรกร พบว่า ส่วนใหญ่ประชากรเป็นเพศชาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาประชากรเพศหญิงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ตามลำดับ จำแนกตามระดับการศึกษาของเกษตรกร พบว่า ส่วนใหญ่ประชากรจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาประชากรจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ จำแนกตามวิธีจัดจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร พบว่า ส่วนใหญ่ประชากรจำหน่ายพ่อค้าคนกลางภายในจังหวัดจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาประชากรจำหน่ายผู้ประกอบการแปรรูปจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ จำแนกตามแหล่งที่มาความรู้เกี่ยวกับการปลูกกล้วยของเกษตรกร พบว่า ส่วนใหญ่ประชากร ศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ในการศึกษาสภาพทั่วไปในการผลิตนั้นเพื่อศึกษาว่าเกษตรกรมีวัตถุประสงค์ในการใช้เพียงพอหรือไม่ จากการสัมภาษณ์สรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 สภาพปัญหาทั่วไปของการผลิตกล้วยน้ำว้าของเกษตรกร ตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

สภาพปัญหาทั่วไปการผลิตกล้วยน้ำว้า	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
ด้านการเตรียมพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า			
สภาพพื้นที่ดินที่ปลูกกล้วยน้ำว้า	1.60	0.54	น้อย
การเตรียมหน้าดิน พื้นดิน	1.60	0.54	น้อย
ปริมาณน้ำ	2.60	0.89	ปานกลาง
ด้านการดูแลรักษากล้วยน้ำว้า			
การใช้น้ำหรือการรดน้ำ	2.20	0.83	น้อย
แหล่งน้ำที่ใช้ในการปลูก และดูแล	2.80	0.44	ปานกลาง
ความเพียงพอของแหล่งน้ำ	2.40	0.89	น้อย
ปริมาณการใส่ปุ๋ย	1.80	0.44	น้อย
ช่วงเวลาใส่ปุ๋ย	1.60	0.54	น้อย
การตัดต้นและไว้หน่อ	2.40	0.89	น้อย
ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือ	2.20	1.09	น้อย
การขโมยตัดกล้วยน้ำว้า	1.20	0.44	น้อยที่สุด

ตารางที่ 2 สภาพปัญหาทั่วไปของการผลิตกล้วยน้ำว้าของเกษตรกร ตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร (ต่อ)

สภาพปัญหาทั่วไปการผลิตกล้วยน้ำว้า	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
ด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตกล้วยน้ำว้า			
เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บเกี่ยว	1.60	0.54	น้อย
การเก็บเกี่ยว ความสมบูรณ์ของผลิตผล	2.20	0.44	น้อย
ศัตรูพืช	2.80	0.44	ปานกลาง
แรงงานคนที่ใช้ในการเก็บเกี่ยว	2.20	1.09	น้อย
พาหนะที่ใช้เก็บเกี่ยว	1.80	0.83	น้อย
ปัญหาในส่วนของต้นกล้วย ใบกล้วย	2.40	0.54	น้อย
หลังจากตัดกล้วยออกแล้ว			

จากตารางที่ 2 แสดงสภาพปัญหาทั่วไปด้านการเตรียมพื้นที่ในการปลูกกล้วยน้ำว้า พบว่า ด้านการเตรียมพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า เกษตรกรมีปริมาณน้ำอยู่ในระดับ ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.60 ต่อมาด้านการดูแลรักษากล้วยน้ำว้า เกษตรกรมีแหล่งน้ำที่ใช้ในการปลูก และดูแล อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.80 และด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตกล้วยน้ำว้าเกษตรกรมีศัตรูพืช อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.80

ตารางที่ 3 สภาพทั่วไปการผลิตกล้วยน้ำว้าของเกษตรกร ตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

สภาพทั่วไปการผลิตกล้วยน้ำว้า	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ประสบการณ์ในการปลูกกล้วยน้ำว้า		
ระหว่าง 1-10 ปี	4	80.00
11 ปีขึ้นไป	1	20.00
ผลผลิตกล้วยน้ำว้า		
ระหว่าง 1-500 กิโลกรัม	2	40.00
ระหว่าง 501-1,000 กิโลกรัม	2	40.00
1,001 กิโลกรัมขึ้นไป	1	20.00
วิธีจำหน่ายผลผลิต		
ผู้ประกอบการแปรรูป	1	20.00
พ่อค้าคนกลางภายในจังหวัด	4	80.00

ตารางที่ 3 สภาพทั่วไปการผลิตกล้วยน้ำว้าของเกษตรกร ตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่าประชากรมีประสบการณ์ในการปลูกกล้วยน้ำว้า 1-10 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80 กล้วยน้ำว้าพบว่าส่วนใหญ่ประชากรมีผลผลิตกล้วยน้ำว้า 1-500 กิโลกรัม และมีผลผลิตกล้วยน้ำว้า 501-1,000 กิโลกรัม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40 วิธีจำหน่ายผลผลิต พบว่า ส่วนใหญ่ประชากรจำหน่ายให้พ่อค้าคนกลางภายในจังหวัด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80

ตารางที่ 4 งบประมาณการเงินจัดทำขึ้นจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกร จำนวน 5 ท่าน ที่อยู่ในพื้นที่
ตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

เกษตรกรปลูกกล้วยน้ำว้า
งบแสดงฐานะทางการเงิน
สำหรับงวด วันที่ 10 ธันวาคม 2561

	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5	ค่าเฉลี่ย
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสด	5,550	5,200	12,640	6,120	4,630	6,828.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	5,550	5,200	12,640	6,120	4,630	6,828.00
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
ที่ดิน	200,000	80,000	0	200,000	80,000	112,000.00
อุปกรณ์เครื่องมือ	800	750	2,200	450	800	1,000.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	200,800	80,750	2,200	200,450	80,800	113,000.00
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	206,350	85,950	14,840	206,570	85,430	119,828.00
หนี้สินและทุน						
หนี้สิน						
หนี้สิน	0	0	0	0	0	0
ทุน						
เงินทุน	206,350	85,950	14,840	206,570	85,430	119,828.00
รวมทุนทั้งสิ้น	206,350	85,950	14,840	206,570	85,430	119,828.00
รวมหนี้สินและทุน	206,350	85,950	14,840	206,570	85,430	119,828.00

จากตารางที่ 4 แสดงฐานะทางการเงิน ทั้งนี้เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ในการปลูกกล้วยน้ำว้าไม่เกิน 10 ไร่
จึงใช้ค่าเฉลี่ยในการอธิบาย สินทรัพย์รวมเฉลี่ย 119,828.00 บาท มีประชากรที่มีสินทรัพย์มากที่สุด 206,570 บาท
และ สินทรัพย์น้อยที่สุด 14,840 บาท สินทรัพย์หมุนเวียนที่มีค่าเฉลี่ย 6,828.00 บาทสินทรัพย์หมุนเวียนมากที่สุด
12,640 บาท และสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยที่สุด 4,630 บาท รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของมีค่าเฉลี่ย 119,828.00
มากที่สุด 206,570 บาท น้อยที่สุด 14,840 บาท

ตารางที่ 5 งบประมาณการเงินจัดทำขึ้นจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกร จำนวน 5 ท่าน ที่อยู่ในพื้นที่ ตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยน้ำว้า
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
ณ วันที่ 10 ธันวาคม 2561

	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5	ค่าเฉลี่ย
รายได้จากการขาย	6,912	5,880	23,400	7,800	5,170	9,832.40
รวมรายได้	6,912	5,880	23,400	7,800	5,170	9,832.40
หัก ต้นทุนขาย						
พันธุ์กล้วยน้ำว้า	2,250	1,600	6,000	1,500	1,600	2,590.00
ปุ๋ย	500	560	2,240	1,120	560	996.00
น้ำสำหรับดูแล	700	400	1,500	1,400	700	940.00
ค่าจ้างชุดหลุม	300	220	800	400	250	394.00
ค่ายาเร่งโต	400	250	500	350	130	326.00
ค่าน้ำมัน	600	600	1,300	700	370	714.00
ค่าแรงงาน	300	350	300	350	350	330.00
ต้นทุนการผลิต	5,050	3,980	12,840	5,840	3,980	6,338.00
กำไรขั้นต้น	1,862	1,900	10,560	1,960	1,190	3,494.40
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน						
ค่าจ้างไถ ยกร่อง	200	220	800	400	200	364.00
ค่าไฟฟ้า	1,000	400	500	200	0	420.00
ค่าเช่า	0	0	5,500	0	0	5,500.00
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1,200	620	6,800	600	200	1,884.00
กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี	662	1,280	3,760	1,360	990	1,610.40
หัก ดอกเบี้ย						
กำไรก่อนหักภาษี	662	1,280	3,760	1,360	990	1,610.40
หัก ภาษี						
กำไรหลังหักภาษี	662	1,280	3,760	1,360	990	1,610.40

จากตารางที่ 5 ทั้งนี้เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ในการปลูกกล้วยน้ำว้าไม่เกิน 10 ไร่ จึงใช้ค่าเฉลี่ยในการอธิบาย รวมรายได้เฉลี่ย 9,832.40 ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 6,338.00 รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเฉลี่ย 1,884.00 กำไรสุทธิ 1,610.40

ตารางที่ 6 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนท่านที่ 1 - 3

	ท่านที่ 1		ท่านที่ 2		ท่านที่ 3	
	กรณีไม่รวม ที่ดิน	กรณีรวม ที่ดิน	กรณีไม่รวม ที่ดิน	กรณีรวม ที่ดิน	กรณีไม่ รวมที่ดิน	กรณีรวม ที่ดิน
1. อัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ย (Average Rate of Return หรือ ARR) (%)	8,2750%	0.33%	2,151%	1.20%	6,240%	25.34%
2. ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period หรือ PB) (ปี)	1.2100 ปี	303.3200 ปี	4.6500 ปี	86.2900 ปี	1.6000 ปี	3.9500 ปี
3. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value หรือ NPV) (บาท)	-138 บาท	-200,138 บาท	-4,670บาท	-84,440 บาท	-5,580 บาท	-11,080 บาท
4. ดัชนีกำไร (Profitability Index หรือ PI) (%)	0.82%	0.33%	0.21%	1.20%	0.62%	2.53%
5. การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน Q = FC/(P-V) (กิโลกรัม)	246.9135 กก.	61,975.30 กก.	193.29 กก.	31,811.02 กก.	374.78 กก.	374.78 กก.
6. อัตราผลตอบแทนต่อ สินทรัพย์ = กำไรสุทธิ/ สินทรัพย์ที่มีตัวตน (%)	0.82 %	0.33 %	1.70 %	1.23 %	1.70 %	170.90 %

ตารางที่ 7 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนท่านที่ 4 - 5

	ท่านที่ 4		ท่านที่ 5		ค่าเฉลี่ย	
	กรณีไม่รวม ที่ดิน	กรณีรวม ที่ดิน	กรณีไม่รวม ที่ดิน	กรณีรวม ที่ดิน	กรณีไม่ รวมที่ดิน	กรณีรวม ที่ดิน
1. อัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ย (Average Rate of Return หรือ ARR)(%)	2,070%	0.66%	1,823%	1,823%	4,111.8%	5.80%
2. ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period หรือ PB)(ปี)	4.83 ปี	151.89 ปี	5.48 ปี	5.48 ปี	3.55 ปี	122.52 ปี
3. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value หรือ NPV) (บาท)	-5,210 บาท	-205,210 บาท	-4,530 บาท	-4,530 บาท	-4025.60 บาท	-117,107. 60 บาท
4. ดัชนีกำไร (Profitability Index หรือ PI)(%)	0.20%	0.66%	0.18%	0.18%	0.41%	5.80%
5. การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน Q = FC/(P-V) (กิโลกรัม)	137.61 กก.	61,299.69 กก.	314.96 กก.	314.96 กก.	253.514 กก.	35,254.53 กก.
6. อัตราผลตอบแทนต่อ สินทรัพย์ = กำไรสุทธิ/ สินทรัพย์ที่มีตัวตน (%)	3.02 %	0.69 %	1.23%	1.23 %	1.70 %	34.94%

จากตารางที่ 6 และ 7 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน พบว่า การคำนวณอัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ย (ARR) กรณีไม่รวมที่ดิน 4.11% กรณีรวมที่ดิน 5.80% เกษตรกรที่มีอัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ย (ARR) มากที่สุดคือท่านที่ 3 มีค่าเฉลี่ย กรณีที่ไม่รวมที่ดิน 62.40% กรณีรวมที่ดิน 0.25% ระยะเวลาคืนทุน(PB) กรณีที่ไม่รวมที่ดิน 3.55 ปี กรณีรวมที่ดิน 122.52 ปี เกษตรกรที่มีระยะเวลาคืนทุนมากที่สุดคือท่านที่ 3 กรณีที่ไม่รวมที่ดิน 1.60 ปี กรณีรวมที่ดิน 3.95 ปี มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) กรณีที่ไม่รวมที่ดิน -4,025.60 บาท กรณีรวมที่ดิน -117,107.60 บาท เกษตรกรที่มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มากที่สุดคือท่านที่ 1 กรณีที่ไม่รวมที่ดิน -138 บาท กรณีรวมที่ดิน -200,138 บาท

การคำนวณดัชนีกำไร(PI) กรณีที่ไม่รวมที่ดิน 0.41% กรณีรวมที่ดิน 5.80% เกษตรกรที่มีดัชนีกำไร(PI) มากที่สุดคือท่านที่ 1 กรณีที่ไม่รวมที่ดิน 0.82% กรณีรวมที่ดิน 0.33% การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน กรณีที่ไม่รวมที่ดิน 253.51 กก. กรณีรวมที่ดิน 35,254.53 กก. เกษตรกรที่มีจุดคุ้มทุนมากที่สุดคือท่านที่ 4 กรณีที่ไม่รวมที่ดิน 137.61 กก. กรณีรวมที่ดิน 61,299.69 กก.

ซึ่งเมื่อพิจารณาจากผลการคำนวณจะพบว่าเกษตรกรต้องแบกรับต้นทุนที่สูงและผลตอบแทนที่ต่ำ ทำให้เกษตรกรอาจเลิกปลูกกล้วยน้ำว้าในอนาคต แต่เมื่อการคำนวณตัดค่าใช้จ่ายส่วนของต้นทุนคงที่ โดยนำต้นทุนค่าที่ดินออก จะทำให้เกษตรกรมีต้นทุนที่ต่ำลงและส่งผลตอบแทนที่สูงขึ้น ดังนั้นหากเกษตรกรต้องการเพิ่มมูลค่าให้กับพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า เกษตรกรสามารถปลูกพืชระหว่างต้นกล้วยน้ำว้า เช่น มะละกอ ข่า ตะไคร้ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษา มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มีค่าเฉลี่ยรวม กรณีไม่รวมที่ดิน -4,025.60 บาท กรณีรวมที่ดิน -117,107.60 บาท เกษตรกรที่มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มากที่สุดคือท่านที่ 1 กรณีไม่รวมที่ดิน -138บาท กรณีรวมที่ดิน -200,138 บาท ซึ่งไม่สอดคล้องกับ วิชัย อมรเสนารักษ์ (2542) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนทำสวนกล้วยไข่ ในตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกาฬงเพชร พบว่า มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก ณ อัตราผลตอบแทน คือ 389,446.37 บาท ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของผู้วิจัย เนื่องจาก มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิติดลบเกษตรกรควรลดต้นทุนเช่น ค่าพันธุ์ ค่าหน่อ ค่าน้ำมันดินน้ำ

ผลการศึกษาระยะเวลาคืนทุน (PB) มีค่าเฉลี่ยรวม กรณีไม่รวมที่ดิน 3.55 ปี กรณีรวมที่ดิน 122.52 ปี เกษตรกรที่มีระยะเวลาคืนทุน (PB) มากที่สุดคือ ท่านที่ 3 กรณีไม่รวมที่ดิน 1.60 ปี กรณีรวมที่ดิน 3.95 ปี ไม่สอดคล้องกับ อภิสิทธิ์ นุชเนตร (2556) งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนการผลิตอัตราผลตอบแทนวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าในการลงทุนปลูกกล้วยหอมทอง พบว่า ระยะเวลาคืนทุน 2 ปี 2 เดือน 3 วัน

ผลการศึกษาการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน มีค่าเฉลี่ยรวม กรณีไม่รวมที่ดิน 253.51 กก. กรณีรวมที่ดิน 35,254.53 กก. เกษตรกรที่มีการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนมากที่สุดคือ ท่านที่ 4 กรณีไม่รวมที่ดิน 137.61 กก. กรณีรวมที่ดิน 61,299.69 กก. ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ศิริพร โสมคำภา และบุคคลอื่นๆ (2561) ต้นทุนและผลตอบแทนในการปลูกกล้วยไข่ ในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬงเพชร กรณีศึกษาตำบลสระแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดกาฬงเพชร. พบว่า มีจุดคุ้มทุนของเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไข่ คือ 32,074.87 กก. ซึ่งงานวิจัยของผู้วิจัยมีจุดคุ้มทุนที่ต่ำกว่า เนื่องจากใช้เงินลงทุนที่ต่ำกว่า จึงทำให้เกษตรกรที่ปลูกกล้วยน้ำว้ามีจุดคุ้มทุนที่ต่ำ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้ทำวิจัยเสนอแนะให้เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยน้ำว้า ลดต้นทุน ในการดูแลกล้วยน้ำว้า เช่น ต้นทุนในการดูแลกล้วยน้ำว้า ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการดินน้ำ ค่าพันธุ์กล้วยน้ำว้าที่เกษตรกรซื้อ หากเปลี่ยนเป็นการแยกหน่อพันธุ์กล้วยจากกอเก่า จะช่วยในการประหยัดต้นทุนกล้วยน้ำว้าได้
2. ผู้ทำวิจัยเสนอแนะให้เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยน้ำว้า เพิ่มรายได้โดยการแยกหน่อพันธุ์กล้วยน้ำว้าจำหน่าย ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรศึกษาการจัดสรรที่ดินในการปลูกกล้วยน้ำว้ากับพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นๆ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร
2. ควรศึกษาแนวทางในการเพิ่มผลกล้วยน้ำว้าต่อไร่ให้สูงขึ้นและศึกษาแนวทางในการลดต้นทุนการปลูกกล้วยน้ำว้า

เอกสารอ้างอิง

- นางเบญจมาศ ศิลาอ้อย. (2549). **ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.**(Online). Available: <https://www.ku.ac.th/e-magazine/apr49/agri/banana.htm> [ธันวาคม 1, 2561]
- วิกิพีเดีย. (2561). **กล้วยน้ำว้า.** (Online). Available: <https://th.m.wikipedia.org/wiki/กล้วยน้ำว้า> [ธันวาคม 31, 2561]
- วิชัย อมรเสนารักษ์. (2542) **การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนทำสวนกล้วยไข่ ตำบล หนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร.** การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สาขาบริการธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. (ม.ป.ป). **ประวัติของกล้วย.** (Online). Available: <http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/book/30&chap=6&page=chap6.htm> [ธันวาคม 6, 2561].
- ศิริพร โสมคำภา และบุคคลอื่นๆ.(2561). **ต้นทุนและผลตอบแทนในการปลูกกล้วยไข่ ในเขตพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร กรณีศึกษาตำบลสระแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ** (หน้า 241). กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- อธิสิทธิ์ นุชนนทร. (2556). **ต้นทุนการผลิตกับความคุ้มค่าในการลงทุน.**(Online). Available: <https://bua.mutr.ac.th/wp-content/uploads/2016/09/WY-2-56.pdf> [ธันวาคม 26, 2561].